

Mi a teendő súlyos ipari baleset esetén?

LITÉR

LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNY

A KIADVÁNY AZ ÖN TÁJÉKOZTATÁSÁT SZOLGÁLJA:

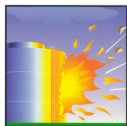
- a környezetében működő veszélyes ipari üzemekről,
- a veszélyes tevékenységekről és a lehetséges súlyos balesetekről,
- a bekövetkezett súlyos baleset elleni védekezés szabályairól.

Készült:

**Litér Polgármesteri Hivatal
és
a Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság**

megbízásából

2013.

TÁJÉKOZTATÓ

A SÚLYOS IPARI BALESETEK ELLENI VÉDEKEZÉSRŐL

A megelőzés és a védekezés közös érdekünk!

A VESZÉLYEK!

A gazdaságban jelen lévő veszélyes anyagok tárolása, feldolgozása, felhasználása magában hordja a súlyos ipari balesetek kialakulásának kockázatát. Szerencsére ilyen súlyos balesetek ritkán fordulnak elő.

MEGELŐZÉS + TÁJÉKOZTATÁS = BIZTONSÁG

Az uniós normákat (Seveso II. Irányelv) rögzítő veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló katasztrófavédelmi törvény a súlyos ipari balesetek megelőzését és a balesetek káros következményeinek csökkentését célzó intézkedéseket vezetett be hazánkban. A törvény a KATASZTRÓFAVÉDELEM feladatává tette a súlyos balesetek elleni védekezéshez kapcsolódó állami feladatok irányítását és azok ellátásának biztosítását.

A katasztrófavédelmi törvény az ipari üzemek vezetői kötelességévé teszi az üzemben jelenlévő veszélyes anyagokkal kapcsolatos kockázatok felmérését, a reálisan feltételezhető súlyos balesetek bekövetkeztekor jelentkező hatások meghatározását, a lakosság és a környezet védelmének érdekében a szükséges üzemi megelőző intézkedések megtételét. Ezen információt a veszélyes üzem BIZTONSÁGI JELENTÉSE tartalmazza. A veszélyes üzem biztonsági jelentése NYILVÁNOS, a helyi polgármesteri hivatalban mindenki számára hozzáférhető.

FONTOS KÖVETELMÉNY, hogy az üzemeltető köteles minden tőle elvárhatót megtenni a súlyos balesetek megelőzésére, és a kialakult balesetek üzemben belüli hatásainak mérséklésére.

Egy bekövetkező váratlan esemény kezelésére a település polgármestere – a hivatásos katasztrófavédelem területi szervével együttműködve – KÜLSŐ VÉDELMI TERVET készít, amely meghatározza a lakosság, az anyagi javak és a környezet védelmével kapcsolatos feladatokat, a végrehajtásukkal összefüggő feltételeket, erőket és eszközöket.

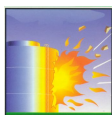
Közös érdekünk, hogy Ön megismerje a környezetében jelenlévő veszélyforrásokat, a mentőerőkkel együtt tudjon működni saját és környezete biztonsága érdekében. Ezért a katasztrófavédelmi törvény a felső küszöbértékű veszélyes üzem elhelyezkedése szerinti település polgármestere részére feladatul írta elő jelen LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNY kiadását.

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK!

Veszélyes anyagokkal kapcsolatos baleset esetén motoros sziréna, vagy elektronikus riasztó tájékoztató eszköz, ennek hiányában Litér településen szükségriasztó-eszköz hangja riasztja a lakosságot.

Amikor a jelzést meghallja:

- munkahelyén vezetője intézkedései alapján cselekedjen,
- ha az utcán közlekedik, a lehető legrövidebb úton menjen haza (ha csak a hatóságtól erre vonatkozóan hangosbemondón keresztül, vagy más módon ellentétes utasítást nem kap)

MIT KELL TENNI, HA SÚLYOS IPARI BALESET TÖRTÉNIK?

Ha otthonában tartózkodik, a következők szerint cselekedjen!

A HELYES MAGATARTÁSI SZABÁLYOK

	A baleset bekövetkeztéről szirénajel tájékoztatja.		Menjen a legmagasabban fekvő, a veszélytől ellentétes oldalon lévő helyiségbe!
	Keressen védelmet otthonában vagy más megfelelő helyen!		Kapcsolja be a rádiót és a televíziót, hallgassa a közleményeket!
	Csukja be az ajtókat és az ablakokat!		Ne dohányozzon, kapcsolja ki a gáztűzhelyt és a nyílt lánggal üzemelő készülékeket!
	Kapcsolja ki a szellőző és klímarendszert!		Szellőztessen miután a szirénajel a helyzetet veszélytelennek nyilvánította!

A SZIRÉNAJELEK

RIASZTÁS – 120 másodperces folyamatos emelkedő és mélyülő szirénahang

 2 perces emelkedő és mélyülő szirénahang 	Jelentése: KATASZTRÓFARIADÓ! 120 másodpercig tartó, váltakozó hangmagasságú, folyamatos szirénahang jelzi a közvetlen veszélyt. Ekkor el kell hagyni az utcákat, a közterületeket és menedéket kell keresni.
---	--

VESZÉLY ELMÚLT – 2 x 30 másodperces folyamatos állandó hang, közte 30 másodperces szünettel

 2 x 30 másodperces folyamatos állandó hang 30 másodperces szünettel 	Jelentése: A VESZÉLY ELMÚLT! 2 x 30 másodpercig tartó, egyenletes hangmagasságú szirénahang, a jelzések közötti 30 másodperces szünettel, amely jelzi a veszély elmúltát.
--	--

A fenti sziréna jelek nem tájékoztatnak a veszély típusáról, a szükséges ellenintézkedésekről, a védekezésre vonatkozó részletes információkról, ezért kiegészítő utasításokat rádióból és televízióból kaphat.

További felvilágosítás az Internetről vagy a katasztrófavédelem honlapjáról www.katasztrofavedelem.hu szerezhető be.

TÁJÉKOZTATÓ
A TELEPÜLÉST VESZÉLYEZTETŐ FELSŐ KÜSZÖBÉRTÉKŰ
ÜZEMEKRŐL ÉS A LEHETSÉGES SÚLYOS IPARI
BALESETEKRŐL

A VESZÉLYES ÜZEM ADATAI

Haltech Magyar Lőszergyártó és Rendészeti Technológiai Kft.

Telephely: 8184. Balatonfűzfő-Gyártelep, Hrsz.: 1498/158, 159.

A külső tájékoztatásért felelős személy: ügyvezető
☎: (+36) 88/451-310

Crescom Kft.

Telephely: 8184. Balatonfűzfő-Gyártelep, Hrsz.: 1498/182.

A külső tájékoztatásért felelős személy: ügyvezető igazgató
☎: +36(27) 544-110

A Haltech Magyar Lőszergyártó és Rendészeti Technológiai Kft., valamint a Crescom Kft. a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet alapján felső küszöbértékű veszélyes üzem, mivel az ott tárolt, előállított, felhasznált veszélyes anyagok mennyisége meghaladja a rendeletben meghatározott határértéket.

A VESZÉLYES TEVÉKENYSÉGEK

Az üzemekben folyó veszélyes tevékenység, a jelen lévő veszélyes anyagok jelenlétének körülményei

HALTECH Magyar Lőszergyártó és Rendészeti Technológiai Kft.

Az üzem vadász- és sportlőszerek, valamint pirotechnikai termékek gyártásával és forgalmazásával foglalkozik.

Az üzemben folyó veszélyes tevékenység:

- robbanóanyag tárolás
- gyártás
 - ↪ *alapanyagok aprítása, finomítása*
 - ↪ *pirotechnikai elegyek keverése, préselése*
 - ↪ *robbanó anyagok préselése*
 - ↪ *lőszergyártás*
- cseppfolyós pb gáz tárolása (4 db 5 m³-es)

Az üzem nem gyárt robbanóanyagot, nincsenek vegyipari reakciók, vegyipari folyamatok, így az üzemben nincsenek vegyipari készülékek, reaktorok, folyadéktárolók, szivattyúk. A robbanóanyag raktárak védősáncsal védettek, illetve megerősített szerkezetűek.

CRESCOM Kft.

Az üzemben kezelésbiztos - pirotechnikai, - robbanó anyagok tárolása, raktározása történik. Pirotechnikai anyagok közül ún. játékos-, kis-, közepes-, nagy-, és műszaki pirotechnikai termékeket raktároznak az üzem területén.

Az üzemben folyó veszélyes tevékenység:

- tárolás
- raktározás

A raktározáshoz kapcsolódóan logisztikai tevékenység zajlik. A pirotechnikai eszközök tárolására 9 db robbanóanyag raktár szolgál, összesen 2682,5 m² alapterülettel. A raktárak védelmét földszáncoltések biztosítják.

A JELENLÉVŐ VESZÉLYES ANYAGOK

Jelenlévő veszélyes anyagok

HALTECH Kft. területén

- vadászlőszer,
- sportlőszer,
- pirotechnikai termékek, illetve ezek gyártáshoz használt anyagok,
- Pb gáz.

A veszélyes anyagok nyilvántartására az üzem elektronikus nyilvántartási rendszert hozott létre és üzemeltet. A rendszerben rögzített összes kémiai anyag megkülönböztetése név, illetve egyedi azonosító (cikkszám) alapján lehetséges.

CRESCOM Kft. területén

- játékos-,
- kis-,
- közepes-,
- nagy-,
- műszaki pirotechnikai termékek.

A szállítási korlátozások miatt a telephelyen tárolt anyagok között nincs 300 mm-nél nagyobb kaliberű pirotechnikai anyag.

A BALESET LEHETSÉGES HATÁSAI ÉS AZOK ELHÁRÍTÁSA

Az esetleges súlyos balesetek során kialakuló egészség-, illetve környezetkárosító hatások.

Az üzemek területén bekövetkező esetleges balesetek:

- robbanás, túlnyomás
- repeszhatás
- tűzeset
- tűzeset következtében veszélyes anyag, égéstermék (elegy) szabadba kerülése

HALTECH Kft.

A raktárakban lévő eszközök mind robbanásbiztos kivitelűek, de ennek ellenére a tűz kialakulása nem zárható ki. Ugyanakkor amennyiben csak tűz keletkezik akkor a kialakuló hatás nem terjed túl az üzem kerítésén. A keletkező tűz – főleg a pirotechnikai eszközök esetében – dominóhatást indíthat el, amelynek végeredménye súlyos ipari balesethez, azaz robbanás kialakulásához vezethet. Az üzem területén kialakuló esetleges robbanás epicentrumától számított 50 méteren belül teljes épület rombolódással kell számolni. A legnagyobb mennyiségű raktárban lévő összes anyag egyidőben történő robbanása esetén a "biztonsági távolság" határa (amelyen kívül 95%-os valószínűséggel, komoly sérüléssel nem kell számolni) az epicentrumtól kb. 370 méterre tehető. Az üzem biztonságpolitikájának egyik része, hogy a raktárak ún. termeiben csak olyan mennyiségű robbanóanyagot, pirotechnikai terméket tárol, amelyek esetleges robbanása a gyakorlatban feltételezhetően az üzem kerítésén kívül nem eredményez hatást.

Crescom Kft.

Az üzem területén található robbanóanyag raktárak egyik típusa 0,2 m vastag monolit vasbeton falazatú, „doboz” jellegű épületek, tetejüket hullámpala fedi, földsáncal védettek. A robbanóanyag raktárak másik típusa 0,25 m vastag vb. pillér szerkezetű kitöltőfalazattal bírnak, „doboz” jellegű épületek, tetejüket vasbeton rácsos nyugvó kőszivacs palló fedi (hasadó fal és repülő tető), s ezek a típusú raktárak is földsáncal védettek, s erdős területen helyezkednek el. Mivel mindegyik raktárhoz tartozik védősánc, így a védendő raktárépületek gyakorlatilag kettős földsáncal védettek. A védősáncok, valamint a terület erdősültsége egyaránt olyan tényezők, melyek egy esetleges robbanás esetén, mint lökéshullám csillapító, lökéshullám terelő tényezők jelennek meg.

Egy esetleges robbanás során tehát mindkét üzem esetében épületkárosodással kell, lehet számolni. A szabadban tartózkodók életét, egészségét veszélyeztető hatásként kell megemlíteni a mérgező gázok, illetve tűz esetén a mérgező égéstermékeket tartalmazó füst jelentette veszélyeket. Épületen belül tartózkodó személyek esetében a sérülés kockázata valamivel magasabb. Ennek oka az ablakok üvegszilánkjai által okozott sérülés és/vagy az épület károsodásából eredő sérülés.

A veszélyes üzemek veszélyhelyzeti tevékenysége, és az elhárításban érintett felelős személyek, szervezetek, azok felkészültsége és felszereltsége

Az üzemek vezetői és dolgozói mindent megtesznek azért, hogy beavatkozásukkal megakadályozzák egy esetleges katasztrófahelyzet kialakulását. Ennek érdekében biztonsági intézkedéseket hoztak, jelző- és riasztó berendezéseket működtetnek, rendszeresen megtartott gyakorlatokkal fejlesztik, tartják szinten kárelhárító-, mentő ismereteiket, képességeiket.

Az elhárításban érintett felelős személyek, szervezetek:

- A felső küszöbértékű veszélyes üzemek vezetői;
- Balatonalmádi Járási Helyi Védelmi Bizottság Elnöke (Balatonalmádi Járási Hivatal vezetője);
- Litér település polgármestere;

TÁJÉKOZTATÓ A TELEPÜLÉS KÜLSŐ VÉDELMI TERVÉRŐL

A KÜLSŐ VÉDELMI TERV RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA

A polgármester a Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatósággal együttműködve, az üzemek által kidolgozott Biztonsági Jelentés alapján, elkészítette a település Külső Védelmi Tervét. A Külső Védelmi Terv „a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról” szóló 2011. évi CXXVIII. törvényben, valamint „a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről” szóló 219/2011. (X. 20.) Kormányrendeletben foglaltak alapján készült.

A Külső Védelmi Terv a település lakosságának mentése, az anyagi javakban, a környezetben bekövetkező károk enyhítése érdekében végrehajtandó rendszabályok bevezetésére, a végrehajtó szervezetre, a vezetésre, az adatszolgáltatásra vonatkozó intézkedéseket tartalmazza.

A LAKOSSÁGVÉDELEM MÓDSZEREI

Védekezési feladatok:

- A lakosság riasztása, tájékoztatása a kialakult helyzetről.
- A védekezést irányító szervezet megalakítása, működtetése.
- Intézkedés kiadása a lakosság védelmére.
- Kárelhárítási feladatok végzése (területzárás, sérültek mentése, közművek helyreállítása)
- Utómunkálatok elvégzése (infrastruktúra helyreállítása, romeltakarítás, stb..)
- Helyreállítás, újjáépítés.

Veszélyhelyzet bekövetkezésekor:

A lakosság riasztása a polgármester utasítására történik. Lítér esetében a lakosság riasztása úgynevezett szükségriasztó-eszközzel, a településen lévő harang félreverésével történik. A lakosság tájékoztatását gépjárművekre szerelt hangszóró segítségével fogják végrehajtani.

A riasztást követő magatartási szabályok:

- Aki gépjárművel közlekedik, a gépjárművet biztonságosan állítsa le úgy, hogy az ne képezzen forgalmi akadályt!
- Az épületek nyílászáróit zárják be, a szellőztető berendezéseket kapcsolják ki!
- Nyílt láng használatával vagy szikraképződéssel járó tevékenységet szüntessék meg!
- A lakásokat áramtalanítsák!
- Robbanás bekövetkezésekor védekezzenek a lehulló tárgyak, a repülő üvegszilánkok ellen! Amennyiben detonáció hangjának gyanúja merül fel, húzódjanak el az ablakoktól, illetve az üvegfelületek közeléből!
- Keressenek védelmet az épület szilárd belső helyiségeiben!
- Kerüljék a dőlésveszélyes tárgyak közelségét!
- **Figyeljék a polgármester, a katasztrófavédelem és a rendőrség hangszórós közleményeit!**
- **Szükség esetén az országos és helyi médiák közreműködésével is tájékoztatjuk a kialakult helyzetről a lakosságot!**
- Készüljenek fel a lakásaik elhagyására!
- A munkahelyen dolgozók illetve intézményekben tartózkodók a vezetők utasításai szerint tevékenykedjenek!
- Lehetőség szerint kísérjék figyelemmel, hogy a szomszédjaik és a közelükben tartózkodók a közleményeket, felhívásokat meghallották-e!

A polgármester az üzemtől kapott tájékoztatás alapján dönt arról, hogy a lakosság védelme érdekében milyen lakosságvédelmi intézkedéseket rendel el.

Elzárkózás, kimenekítés akkor rendelhető el, ha katasztrófa esetén a környezetbe jelentősen mérgező-hatású anyag került és rövid idő áll rendelkezésre szervezett kitelepítés végrehajtására. Kitelepítés elrendelésekor a Balatonalmádi Járási Helyi Védelmi Bizottság Elnöke (Balatonalmádi Járási Hivatal vezetője) gyülekezési helyeket jelölhet ki (kitelepítési

terv szerint).

Lítér esetében elsősorban az elzárkóztatási védekezési formát kell alkalmazni. Kimenekítést (vagy kitelepítést) kivételes esetben, hosszabb ideig prognosztizálható veszélyhelyzet esetén kell alkalmazni (kívülről történő mentést végzők bevonásával).

Sérültek mentése:

A sérültek elsősegélyben részesítését a háziorvos végzi, majd intézkedik a súlyosabb sérültek elhelyezésére, elszállításukat az Országos Mentőszolgálat területileg illetékes mentőállomása(i) végzik.

Elzárkóztatás:

Magatartási szabályok elzárkóztatás elrendelése esetén:

- Az utcán tartózkodók a legrövidebb úton menjenek haza (vagy valamelyik közeli közintézménybe).
- Az otthontartózkodók a nyílászárókat csukják be, a szellőző részeket ruhával tömjék be. Léghőszigetelő, egyéb szellőző berendezéseiket kapcsolják ki.
- Azokat a járókelőket, akiknek nincs hová menniük, átmenetileg fogadják be.
- Amíg arra engedélyt nem kapnak, otthonaikat a saját érdekében ne hagyják el.

Kimenekítés:

A településen az elzárkóztatott lakosság kimenekítésére akkor kerülhet sor, ha a mérgezőanyag maradandósága a 12 órát várhatóan meghaladja.

Amennyiben az otthonaik elhagyása szükségessé válik mi az, amit feltétlenül vigyenek magukkal.

Személyi „túlélő csomag” tartalma:

- személyi okmányok, készpénz, bankkártya
- 2-3 napra elegendő élelem, legalább 1 liter ivóvíz
- az évszaknak megfelelő ruházat, lábbeli, váltás fehérnemű,
- tisztálkodási eszközök
- rendszeresen használt gyógyszerek
- takaró (hálózsák)
- hordozható rádió

A túlélő csomag tömege lehetőleg ne haladja meg a 20 kg-ot!

A lakásból való távozáskor kapcsolják ki, illetve zárják el a villany, víz és gázvezetéseket és oltás el a kályhában, kazánban a tüzet.

A mozgásképtelen beteg családtagot (amennyiben nem tudják elvinni) a gyülekezési helyen be kell jelenteni, egy visszamaradó családtag felügyelete mellett meg kell várni, amíg elszállításukról a hatóság intézkedik.

Esetleges kitelepítés elrendelése esetén a hatóság az alábbi **gyülekezési helyet** jelölte ki:

- Fűzfőgyártelep településrész: Szabadtéri Sportlétesítmények Parkoló;
- Dózsa Gy. u. és 72. sz. főút kereszteződése (Autócsárda előtti terület)
- Árpád úti buszforduló (Árpád u. – 72. sz. főút kereszteződése)

Elhelyezés (kimenekítés, kitelepítés esetén): A település kitelepítési-befogadási terve alapján történik.

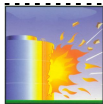
Legyenek nyugodtak! A hátrahagyott értékek őrzéséről a hatóságok gondoskodnak.

Helyreállítás: A baleset során keletkezett épületkárok bejelentése, nyilvántartásba vétele a polgármesteri hivatalban történik.

A lakosság védelme érdekében hozott intézkedésekért a polgármester a felelős. A polgármester irányítja helyi szinten a polgári védelmi feladatok ellátását.

Védekezésben résztvevő szervezetek:

- Litér Polgármesteri Hivatal
☎: 88/598-010
- Balatonalmádi Járási Helyi Védelmi Bizottság elnöke
☎: 88/542-450
- Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
☎: 88/620-808 ☎: 105
- Veszprémi Katasztrófavédelmi Kirendeltség
☎: 88/590-620
- Balatonalmádi Járás Katasztrófavédelmi megbízott
☎: 88/590-625
- Balatonfűzfői Hivatásos Tűzoltóparancsnokság
☎: 88/590-625
- Balatonalmádi Rendőrkapitányság
☎: 88/438-711 ☎: 107
- OMSZ Közép-dunántúli Regionális Mentőszervezet Balatonfűzfő Mentőállomás
☎: 88/451-625 ☎: 104
- Települési pv. szervezet

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ, HOZZÁFÉRHETŐSÉG**TÁJÉKOZTATÓ SZERVEZETEK**

BM OKF elektronikus tájékoztató rendszere:

www.katasztrofavedelem.hu

Balatonalmádi Járás Katasztrófavédelmi megbízott

☎ : 88/590-625

Fax.: 88/452-894

Veszprémi Katasztrófavédelmi Kirendeltség

☎ : 88/590 - 620

Fax.: 88/590-627

Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal
Műszaki Felügyeleti Hatóság

☎ : +36 (1) 4585-840

Fax.: +36 (1) 4585-949

www.mkeh.gov.hu

SEGÉLYHÍVÓSZÁMOK

KÖZPONTI SEGÉLYHÍVÓ: **112**

RENDŐRSÉG: **107** TŰZOLTÓSÁG: **105** MENTŐK: **104**